

# OBSAH

|           |   |
|-----------|---|
| ÚVOD..... | 7 |
|-----------|---|

## ČÁST I.

### **Akty revoluční ústavnosti, ústavněprávní předpisy a dohody ústavní povahy platné v den 5. května 1945 a v době do účinnosti Ústavy 9. května**

#### **A.**

#### **Akty revoluční ústavnosti Slovenské národní rady a České národní rady**

|                                                                                                                                 |    |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|
| 1. Deklarace Slovenské národní rady<br>ze dne 1. září 1944 (výňatek) .....                                                      | 29 |
| 2. Nařízení Slovenské národní rady č. 1/1944 Zb. n. SNR, o vyko-<br>návání zákonodárné, vládní a výkonné moci na Slovensku..... | 30 |
| 3. Nařízení Slovenské národní rady č. 30/1945 Zb. n. SNR,<br>o zákonodárné moci na Slovensku .....                              | 31 |
| 4. Provolání České národní rady ze dne 5. května 1945 (výňatek)...                                                              | 32 |

#### **B.**

#### **Ústavní zákony vydané do 29. září 1938 ve znění platném na základě čl. 1 odst. 1 úst.dekr.prez.rep. č. 11/1944 Úř. věst.čs., o obnovení právního pořádku**

|                                                                                                                                             |    |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|
| 1. Ústavní dekret prezidenta republiky č. 11/1944 Úř.věst. čs., o obno-<br>vení právního pořádku (odkaz na prameny č. 5 a 6 v části I/C) .. | 33 |
| 2. Zákon č. 11/1918 Sb.z. a n., o zřízení samostatného státu<br>československého .....                                                      | 33 |
| 3. Ústava Československé republiky z roku 1920 .....                                                                                        | 34 |
| 4. Ústavní zákon č. 293/1920 Sb. z. a n., o ochraně svobody osobní,<br>domovní a tajemství listovního.....                                  | 63 |
| 5. Ústavní zákon č. 294/1920 Sb. z. a n., o podpisování zákonů<br>a nařízení.....                                                           | 65 |

## C.

### Ústavní dekrety prezidenta republiky vydané mimo území Československé republiky a schválené ústavním zákonem č. 57/1946 Sb.

1. Ústavní zákon č. 57/1946 Sb., kterým se schvalují a prohlašují za zákon dekrety prezidenta republiky ..... 66
2. Ústavní dekret prezidenta republiky č. 2/1940 Úř.věst.čs., o prozatímním výkonu moci zákonodárné..... 67
3. Ústavní dekret prezidenta republiky č. 3/1945 Úř.věst.čs., o výkonu moci zákonodárné v přechodném období..... 68
4. Ústavní dekret prezidenta republiky č. 22/1945 Sb., o vyhlášení právních předpisů, vydaných mimo území Republiky československé..... 69
5. Vyhláška č. 30/1945 Sb., o platnosti ústavního dekretu prezidenta republiky č. 11/1944 Úř.věst.čs., o obnovení právního pořádku .. 70
6. Zákon č. 12/1945 Sb., jímž se schvalují, doplňují a mění předpisy o obnovení právního pořádku, s přílohou obsahující úplné znění ústavního dekretu..... 71
7. Vyhláška č. 43/1945 Sb., o platnosti ústavního dekretu prezidenta republiky č. 18/1944 Úř.věst.čs., o národních výborech a Prozatímním národním shromáždění..... 80

## D.

### Ústavní dekrety prezidenta republiky vydané po 4. dubnu 1945 do ustavení Prozatímního národního shromáždění

1. Ústavní dekret prezidenta republiky č. 1/1945 Sb., o nové organizaci vlády a ministerstev v době přechodné ..... 83
2. Ústavní dekret č. 22/1945 Sb., o vyhlášení právních předpisů, vydaných mimo území Republiky československé (odkaz na pramen č. 4 v části I/C)..... 84
3. Ústavní dekret prezidenta republiky č. 47/1945 Sb., o Prozatímním národním shromáždění ..... 85
4. Ústavní dekret prezidenta republiky č. 60/1945 Sb., o přípravě provedení smlouvy mezi Československou republikou a Svazem sovětských socialistických republik o Zakarpatské Ukrajině..... 86
5. Ústavní dekret prezidenta republiky č. 137/1945 Sb., o zajištění osob, které byly považovány za státně nespolehlivé, v době revoluční ..... 87



**E.**  
**Pražské dohody**

1. Dohoda mezi vládou Československé republiky a předsednictvem Slovenské národní rady ze dne 2. června 1945 ..... 89
2. Protokol o jednání vlády Československé republiky a Slovenské národní rady ze dne 11. dubna 1946 ..... 92
3. Dohoda představitelů politických stran sdružených v Národní frontě Čechů a Slováků a vlády ze dne 27. června 1946 ..... 95

**F.**  
**Ústavní zákony Prozatímního národního shromáždění a Ústavodárného národního shromáždění**

1. Ústavní zákon č. 57/1946 Sb., kterým se schvalují a prohlašují za zákon dekrety prezidenta republiky (odkaz na pramen č. 1 v části I/C) ..... 99
2. Ústavní zákon č. 65/1946 Sb., o Ústavodárném národním shromáždění ..... 99
3. Ústavní zákon č. 153/1946 Sb., jímž se mění ústavní dekret prezidenta republiky č. 1/1945 Sb., o nové organizaci vlády a ministerstev v době přechodné ..... 102
4. Ústavní zákon č. 72/1947 Sb., kterým se mění předpisy o obnovení právního pořádku ..... 103
5. Ústavní zákon č. 74/1948 Sb., jímž se na přechodnou dobu do účinnosti nové ústavy upravuje volba a pravomoc Národního shromáždění a činnost Ústavodárného národního shromáždění ..... 103

**ČÁST II.**  
**Ústava 9. května a ústavní zákony**  
**vydané do přijetí Ústavy ČSSR**

1. Ústava Československé republiky č. 150/1948 Sb. .... 109
2. Ústavní zákon č. 47/1950 Sb., o úpravách v organizaci veřejné správy ..... 146
3. Ústavní zákon č. 64/1952 Sb., o soudech a prokuratuře ..... 147
4. Ústavní zákon č. 81/1953 Sb., o řízení národních výborů vládou ..... 148
5. Ústavní zákon č. 12/1954 Sb., o národních výborech ..... 149
6. Ústavní zákon č. 26/1954 Sb., o volbách do Národního shromáždění a o volbách do Slovenské národní rady ..... 150
7. Ústavní zákon č. 33/1956 Sb., o slovenských národních orgánech ..... 152
8. Ústavní zákon č. 35/1960 Sb., o změně ústavního zákona o volbách do Národního shromáždění a o volbách do Slovenské národní rady a ústavního zákona o národních výborech ..... 158

### **ČÁST III.**

## **Československé ústavní právo od přijetí Ústavy ČSSR do roku 1988**

#### **A.**

**Ústava Československé socialistické republiky a ústavní zákony vydané do  
února 1968**

1. Ústavní zákon č. 100/1960 Sb. – Ústava ČSSR.....163
2. Ústavní zákon č. 75/1963 Sb., o skončení volebního období Národního shromáždění, Slovenské národní rady a národních výborů..194
3. Ústavní zákon č. 16/1964 Sb., o skončení volebního období Nejvyššího soudu, krajských, okresních a vojenských soudů ....194
4. Ústavní zákon č. 110/1967 Sb., o národních výborech působících v hlavním městě Praze.....195
5. Ústavní zákon č. 112/1967 Sb., o skončení volebního období Národního shromáždění, Slovenské národní rady, Nejvyššího soudu, krajských, okresních a vojenských soudů .....196
6. Ústavní zákon č. 28/1968 Sb., o doplnění článku 91 ústavy .....196

#### **B.**

**Ústavní zákony přijaté od přípravy federativního uspořádání československého  
státu v roce 1968 do roku 1988**

1. Ústavní zákon č. 77/1968 Sb., o přípravě federativního uspořádání Československé socialistické republiky .....198
2. Ústavní zákon č. 81/1968 Sb., jímž se přechodně upravují některé otázky voleb soudců .....200
3. Ústavní zákon č. 83/1968 Sb., o skončení volebního období národních výborů, Národního shromáždění a Slovenské národní rady .....200
4. Ústavní zákon č. 143/1968, o československé federaci .....201
5. Ústavní zákon o postavení národností v Československé socialistické republice.....246
6. Ústavní zákon č. 171/1968 Sb., o zřízení federálních ministerstev a federálních výborů .....248
7. Ústavní zákon č. 10/1969 Sb., o Radě obrany státu .....249
8. Ústavní zákon č. 57/1969 Sb., jímž se mění některá ustanovení ústavy a ústavního zákona č. 81/1968 Sb.....252
9. Ústavní zákon č. 117/1969 Sb., o prodloužení volebního období národních výborů, národních rad a Federálního shromáždění, Nejvyššího soudu, krajských, okresních a vojenských soudů ....253
10. Ústavní zákon č. 155/1969 Sb., kterým se mění a doplňuje hlava osmá Ústavy.....255



|                                                                                                                                                                       |     |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| 11. Ústavní zákon č. 52/1970 Sb., o prodloužení volebního období soudců krajských a okresních soudů.....                                                              | 256 |
| 12. Ústavní zákon č. 125/1970 Sb., kterým se mění a doplňuje ústavní zákon č. 143/1968 Sb., o československé federaci.....                                            | 257 |
| 13. Ústavní zákon č. 126/1970 Sb., o opatřeních v soustavě federálních ústředních orgánů, v jejichž čele stojí člen vlády Československé socialistické republiky..... | 258 |
| 14. Ústavní zákon č. 127/1970 Sb., o volbě poslanců krajských národních výborů v Slovenské socialistické republice.....                                               | 259 |
| 15. Ústavní zákon č. 43/1971 Sb., kterým se mění čl. 86 Ústavy a čl. 30 a 103 ústavního zákona o československé federaci.....                                         | 260 |
| 16. Ústavní zákon č. 157/1973 Sb., o zřízení federálního ministerstva hutnictví a těžkého strojírenství a federálního ministerstva všeobecného strojírenství.....     | 261 |
| 17. Ústavní zákon č. 50/1975 Sb., kterým se doplňuje čl. 64 ústavního zákona o československé federaci.....                                                           | 261 |
| 18. Ústavní zákon č. 62/1978 Sb., kterým se mění článek 24 odstavce 2 Ústavy Československé socialistické republiky.....                                              | 262 |
| 19. Ústavní zákon č. 147/1979 Sb., o zřízení federálního ministerstva elektrotechnického průmyslu.....                                                                | 262 |
| 20. Ústavní zákon č. 177/1980 Sb., o skončení volebního období zastupitelských sborů.....                                                                             | 263 |
| 21. Ústavní zákon č. 114/1983 Sb., o zřízení Státní komise pro vědeckotechnický a investiční rozvoj.....                                                              | 263 |
| 22. Ústavní zákon č. 42/1988, o změnách v soustavě federálních ústředních orgánů, v jejichž čele stojí člen vlády ČSSR.....                                           | 264 |
| 23. Ústavní zákon č. 193/1988 Sb., kterým se mění ústavní zákon č. 126/1970 Sb.....                                                                                   | 266 |

## ČÁST IV.

### Ústavní zákony upravující československé státní občanství

|                                                                                                                                                                                  |     |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| 1. Ústavní zákon č. 236/1920 Sb.z. a n., kterým se doplňuje a mění dosavadní ustanovení o nabytí a pozbytí státního občanství a práva domovského v Republice československé..... | 269 |
| 2. Ústavní zákon č. 152/1926 Sb.z. a n., o udělení státního občanství československého některým osobám.....                                                                      | 274 |
| 3. Ústavní dekret prezidenta republiky č. 33/1945 Sb., o úpravě československého státního občanství osob národnosti německé a maďarské.....                                      | 277 |
| 4. Ústavní zákon č. 74/1946 Sb., o udělení státního občanství krajanům vracejícím se do vlasti.....                                                                              | 279 |
| 5. Ústavní zákon č. 179/1946 Sb., o udělení státního občanství krajanům z Maďarska.....                                                                                          | 280 |

|                                                                                                                                                         |     |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| 6. Ústavní zákon č. 107/1048 Sb., kterým se prodlužuje lhůta<br>k podání žádosti o udělení státního občanství krajanům<br>vracejícím se do vlasti ..... | 281 |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|

|               |     |
|---------------|-----|
| REJSTRÍK..... | 283 |
|---------------|-----|

**Studie a informace – ročník XXIII**

## **Dokumenty k vývoji československého ústavního práva**

**Uspořádal, úvodem a poznámkami opatřil  
JUDr. Vladimír Flegl, CSc.**

Ediční rada: dr. Hana Baněčková, dr. Jozef Czafík, doc. dr. Zdeněk Červený, ing. Karel Dvořák, dr. Vladimír Flegl, CSc., dr. Dušan Hendrych, CSc., dr. Alena Horčicová, CSc., dr. Lubomír Houska, CSc., dr. Vladimír Hutta, prof. dr. Zbyněk Kieseewetter, DrSc., prof. dr. Zdeněk Lukeš, CSc., Miroslav Petrůň, dr. Václav Šlauf, dr. Anna Šulcová. Technický redaktor Jiří Dostál. Obálku navrhl Jaroslav Přibramský. Vydal Ústav státní správy, Praha 1989. Vytiskly Východočeské tiskárny, n.p., závod 3, Jihlava

57 – 905 – 89

AA 17,41 – VA 17,73

Náklad: 1600 kusů